

MARKETTA SUNDMAN

Camilla Wide

PROFESSOR EMERITA MARKETTA SUNDMAN (född Soininvaara), hedersmedlem i Svenska litteratursällskapet i Finland sedan 2016, avled 2022 i en ålder av sjuttiotre år. Marketta Sundman växte upp i en finskspråkig familj i Helsingfors. Hon blev tidigt intresserad av svenska och andra nordiska språk och började studera nordisk filologi vid Helsingfors universitet 1967. Efter att ha blivit filosofie magister och filosofie licentiat vid Helsingfors universitet 1973 respektive 1979 fortsatte hon sin akademiska karriär i Åbo. Hon disputerade 1987 för doktorsgraden vid Åbo Akademi. Doktorsavhandlingen *Subjektval och diates i svenskan*, som belönades med Statsrådet Mauritz Hallbergs pris av Svenska litteratursällskapet i Finland, är ett banbrytande verk om svensk grammatik. Senare under sin forskarkarriär kom Marketta Sundman även att göra pionjärinsatser inom forskningen kring tvåspråkighet och svenska som andraspråk i Finland.

Marketta Sundman blev biträdande professor i svenska språket vid Åbo Akademi 1993. Under sin tid vid Åbo Akademi undervisade och handledde hon många blivande modersmållärare i de finlandssvenska skolorna, men även finskspråkiga som valt att studera svenska vid Åbo Akademi. Hon ledde också ett forskningsprojekt om tvåspråkighet, som visade att inlärning av flera språk samtidigt inte leder till sämre resultat. Projektet resulterade i två böcker, *Tvåspråkigheten i skolan. En undersökning av språkfärdigheten hos en- och tvåspråkiga grundskolelever i Finland* (1994) samt *Barnet, skolan och tvåspråkigheten* (1998). Den senare boken riktade sig även till en bredare publik och föräldrar i tvåspråkiga hem.

År 1998 blev Marketta Sundman professor i nordisk filologi vid Åbo universitet, där hon arbetade fram till sin pensionering 2012. Redan under sin tid vid Åbo Akademi hade hennes brinnande intresse för grammatik kommit att riktas alltmer mot kontrastiva studier av svenska och finska. Vid Åbo universitet, där de flesta studenterna är

finskspråkiga, förstärktes detta fokus ytterligare. Hon ägnade sig samtidigt mer och mer åt svenska som andraspråk. Under åren 2007–2010 ledde hon projektet *På väg mot kommunikativ kompetens: tillägnandet av svenskans struktur hos finska inlärare* med forskare från Åbo universitet och Jyväskylä universitet. Projektet, som finansierades av Svenska litteratursällskapet i Finland, ledde till tre doktorsavhandlingar och ett stort antal vetenskapliga artiklar om hur finskspråkiga inlärare tillägnar sig svenskans grammatik.

Marketta Sundman belönades med flera priser för sin forskning. Utöver Hallbergiska priset av Svenska litteratursällskapet i Finland fick hon flera stora pris även i Sverige, bland annat Erik Wellanders pris (2000) samt Margit Pählsons pris (2008), som utdelas av Svenska Akademien till personer som gjort särskilt viktiga insatser för svenska språket. Marketta Sundman var även medlem av Finska Vetenskaps-Societeten sedan 2003. Vid Svenska litteratursällskapet i Finland var hon en mångårig och aktiv medlem i språkvetenskapliga nämnden fram till 2011.

Tack vare sin skicklighet och breda kompetens anlätades Marketta Sundman ofta som sakkunnig vid till exempel bedömning av doktorsavhandlingar i både Finland och Sverige. Hennes expertis uppskattades också utanför de akademiska kretsarna. På uppdrag av tankesmedjan Magma utredde hon för- och nackdelarna med tvåspråkiga skolor 2013.

Som professor engagerade sig Marketta Sundman även starkt i undervisning och administration. Det nordiska perspektivet spelade en viktig roll för henne. Intresset för Norden väcktes redan under gymnasietiden i samband med en språkkurs i Norge. Under sin yrkeskarriär var Marketta Sundman bland annat under flera år ansvarig för Finlands deltagande i de årliga sommarkurserna för universitets-studerande i nordiska språk.

Marketta Sundmans glada och medryckande skratt hördes ofta i universitetets korridorer. Hon var en inspirerande och uppmuntrande lärare, handledare, kollega och chef. Vi är många som minns henne med stor saknad, värme och uppskattning.